СПИРОВСКА МИРА
SPIROVSKA MIRA

КАТАЛОГ
CATALOGUE

1. ИЛИНДЕНСКА ЕПОПЕЈА, 1971
»ILINDEN«, wool
ткаена — волна, 194x110

2. КРУГОВИ, 1972
CYRCLES, wool
слободна 1 та
слободна техника, 230x190

3. ФРИЗ, 1972
FRIEZE I, wool
ткаена — волна, 750x110
соп.: хотел »Континентал«, Скопје

4. ФРЕСКА, 1972
FRESCO, wool
ткаена — волна, 390x240
соп.: хотел» Скали«, Скопје

5. ДОЛАП I, 1973
DOLAP I, wool
ткаена — волна, 174x122
соп.: Француски култ. цен., Скопје

6. ФИЛИГРАНИ I, 1973
FILIGREES I, wool
слободна техника, 300x100
соп.: »Мусандра«, Скопје

7. ПОЈАС, 1973
BELT, wool
ткаена — волна, 300x60
соп.: »Мусандра«, Скопје

8. ФИЛИГРАНИ II, 1974
FILIGREES II, wool
слободна техника, 240x110

9. ТРИПТИХ I, 1974
TRYPTIH I, wool
слободна техника, 400x200x50

10. ТРИПТИХ II, 1974
TRYPTIH II, wool
слободна техника,
1. елемент: 350x100x50;
2. елемент: 350x110x50;
3. елемент: 300
соп.: хотел »Метропол«, Охрид

11. ФИЛИГРАНИ III, 1974
FILIGREES III, wool
слободна техника, 408x144
хотел »Метропол«, Охрид

12. ПАФТИ I, 1975
BELT I, wool
слободна техника- 180x70

13. ПАФТИ II, 1975
BELTS II, wool
слободна техника, 300x60x20

14. АМАЈЛИЈА I, 1975
LUCKY CHARM I, wool
слободна техника, 160x50

15. АМАЈЛИЈА II, 1976
LUCKY CHARM II, wool
слободна техника, 160x50

16. АМАЈЛИЈА III, 1976
LUCKY CHARM III, wool
слободна техника, 130x70

17. ДИПТИХ II, 1976
DYPTIH I, wool
слободна техника,
1. елемент: 250к110;
2. елемент: 250x110

18. ДИПТХ II, 1976
DYPTIH II, wool
слободна техника- 260x160x50

19. ВИСУЛКИ I, 1976
HANGINGS I, wool
слободна техника, 250x40

20. СЛОБОДА, 1976
FREEDOM, wool
слободна техника, 270x220x70

21. КОРИЛ I, 1976
»KORILI I«, wool
слободна техника, 170x90

22. КОРИЛ II, 1976
»KORILI II«, wool
слободна техника, 170x90

23. ФИЛИГРАНИ IV, 1976
FILIGREES IV, wool
слободна техника, 160x70

* сите останати дела се сопственост на авторот

ПРЕДГОВОР

Современата македонска тапиcерија како посебна ликовна дисциплина ги одбележа своите почетоци кон средината на VI деценија на XX. век. Меѓутоа, нејзините корени се многу подлабоки. Во Македонија со векови се негувала традицијата за килимарството, црковниот вез, декорацијата на текстилот во народните носии и др., кои како посебни гранки егзистирале во народното творештво.

Првите нишки во современата македонска тапиcерија ги исткаа неколкумина уметници од постарата и средната генерација (Д. Протуѓер, Л. Личеноски, С. Трајковски, Д. Коцо, Д. Стојановски и др.), од кои повеќето само делумно беа ориентирани кон овој ликовен медиум, но кои со право можат да се наречат негови основоположници. Меѓутоа, мошне се ретки уметниците кои така пасионирано и со голема љубов исцело и' го посветуваат својот творечки интерес на тапиcеријата, како што се Димче Коцо, Мира Спировска, Доне Миљановски. Мира Спировска се појави во ликовниот живот на Македонија веднаш по завршувањето на Училиштето за применета уметност во Скопје (Одделот за текстил) кон крајот на VI. деценија. По еден пократок период на ориентација кон сликарството, таа целосно и' се посвети на тапиcеријата, во која го остварува својот полн творечки домет. Од средината на VII деценија до денес, за нешто повеќе од десетина години интензивно творење таа создаде опус достоен за почитување.

Уште во почетокот Спировска ги прифати основните закони и принципи карактеристични за оваа специфична ликовна дисциплина: декоративност, стилизација, упростување на формите, површински третман, намерно одбегнување на перспективни решенија, едноставни композиции, а пред се' богатството на колоритот. Своите први тапиcерии таа ги изведуваше во класичната техника на оваа ликовна дисциплина: ткаење, употребувајќи го памукот и волната како материјал за изработка. Инспиративно, првите дела на Спировска беа длабоко поврзани со македонското народно творештво, со нашиот природен амбиент, жолтите лисја на тутунот, декоративните елементи на народните носии, но најчесто со флората и фауната на водените длабочини (*Визија на дното*, 1967; *Рапсодија*, 1968; *Мугри*, 1968; *Поглед кон сонцето*, 1969 и др.). Во нив централно место заземаше фигурата, осамена или во композиција, декоративна, статична, стилизирана. Во натамошниот развиток стилската определба осцилираше помеѓу фигурацијата и апстракцијата, на моменти со примена на елементи блиски до надреализмот. Со разиграни форми и арабески, богати колористички ефекти изведувани најчесто во повеќе нијанси на сивата и окерната боја на природната волна, таа го ткаеше својот поетски и сензибилен ликовен израз. Тапиcериите од оваа почетна фаза ги излагаше на повеќе самостојни изложби во Републиката (Битола, Охрид, Прилеп, Скопје), а во 1970 година имаше самостојна изложба во Музејот за применета уметност во Белград. Нејзиниот настап во главниот град беше добро примен и од ликовната критика одбележан како успешен. Беше истакнато нејзиното несомнено ликовно чувство за валерски диференцијали и употреба на топла скала на природните бои.

Со свои тапиcерии Спировска редовно се појавуваше и на годишните изложби на ДЛУМ и ДЛУПУМ, како и на тематските изложби.

Од поранешната фигуративно-симболична насоченост, постепено и логично произлезе нејзиниот асоцијативно-асктрактен израз, кој повремено го напушта, враќајќи се кон фигурацијата кога работи тапиcерии со ангажирана тематика (*Ваташка драма* и *Илинденска епопеја*, 1971). Во оваа фигурација Спировска ќе внесе своеобразна симболика, третирајќи ја фигурата повеќе како фрагмент, со цел да ја потенцира експедицијата на својата замисла.

Најамбициозни зафати Спировска има постигнато во тапиcериите од поголем формат. Тие се наоѓаат во повеќе јавни објекти во Скопје и други градови на Републиката*: *Староградска архитектура*, 1972; *Македонки* I и II, 1970, *Македонски фолклор*, I и II. 1972; *Фриз* I и II, 1972; *Фреска*, 1972. *Триптихон*, 1974 и др. Некои од овие тапиcерии работени се се' уште во техниката на класичното ткаење, но веќе почнува да внесува на места измени, да постигнува пластичност во структурата на исткаената површина со наизменично сменување на дебелината на употребената волна. И овие композиции тематски обилуваат со елементи и детали од македонскиот фолклор. етнолошки белези и фрагменти од староградската архитектура, со повеќе симболи во вид на зрачести сонца, флореални и животински претстави, со примена на статичност и стилизацијата на фигурата. А кога композцијата е ослободена од конкретна содржина (*Фриз* I и II), кога само асоцијативно се наслутува националиот призвук по специфичните бои на нашето поднебје. тапиcеријата добива нови димензии; на преден план се пластичните и колористичките ефекти и разиграната површина. Повеќе нијанси на сивата, жолтата, црвената, кафеавата, стkaени се со неколку различни начини на изработка: на некои места извлечената волна е потсечена, на други двојно завиткана, на трети помалку впредена и тн. Се почесто Спировска ќе отстапува од традиционалните норми за создавање на класичната тапиcерија и ќе настојува на своите реализации да им даде современа »обоеност«. Во постојаното експериментирање и настојување за создавање на сопствен ликовен израз во најновите тапиcерии настанати после 1973/74 година, Спировска се доближува до остварувањата во современата југословенска и светска тапиcерија, насочени кон создавањето на тапиcерија — скулптура — објект — релјеф. Тапиcеријата станува дел од внатрешната архитектура, добива нови димензии како објект кој го облагородува и внесува топлина во животниот амбиент на човекот. Со примена на перфорации, аплицирање на плетенки и висулки што слободно паѓаат ја постигнува третата димензија, ја одделува тапиcеријата од зидот и ја поставува во просторот. Тоа од своја страна ја условува потребата од промени и во самото ткаење. Како би можела стбилно да стои во просторот, таа треба да биде цврсто ткаена. Покрај конструктивните »носачи« обликувани најчесто во ромбоидни или кружни форми, Спировска го изменува и самиот начин на ткаење Во почетокот отпочна со комбинирана примена на рачно ткаење и со разбој, за да премине во последните тапиcерии од 1975 и 1976 наполно кон рачна изведба. Ослободена на тој начин од стегите на ткајачката техника и од однапред одредените жени, таа ја развива многу послободно својата имагинација, внесувајќи измени во текот на самото настанување на делото. Со ваков начин, чија појдовна точка се различните техники на плетењето, постигнува впечатливи структури на исткаената површина кои асоцираат на »ребра«, »рипс«, пискули и тн. А инспиративноста на својата определеност и овој пат Спировска ја наоѓа во нашиот фолклор: везот, декоративните елементи на народните носии, применетата метална орнаментика и тн., што впрочем е индицирано и со самите називи на тапиcериите: *Филиграни*, *Пафти*, *Корил*, *Софра*, *Појас*, *Фреска* и др. А длабоката поврзаност на Спировска со нашето народно творештво уште повеќе се забележува преку богатиот колорит кој се движи во повеќе нијанси на природната боја на волната: сива, темно-сива и црна, до бројни нијанси на жолтата, кафеавата, портокаловата и др., постигнати со долгогодишно проучување на современата технологија на боите.

И по својата тематика и по својот богат колорит, тапиcериите на Спировска добиваат национален призвук од кој се чувствува здивот на нашето поднебје. Меѓутоа, традицијата ја среќаваме обновена и трансформирана. Од неа се земени мотивските и формалните елементи со настојување да им се даде современа пластична креација.

Љ. Дамјановска

* Од 1964-1976 има изработено 76 тапиcерии, кои опфаќаат исткаена површина од 300 м².

* За овие дела ја доби наградата за тапиcерија на изложбата »Нашето историско минато во делата на македонските уметници«, Скопје 1971.

* (Хотелите: Белви, Континентал, Скопје, Олимписко село и др. во Скопје, хотелот Метропол во Охрид и др.)

SUMMARY

In the evolution of Macedonian tapestry Mira Spirovska takes an important place. After a short period oriented to painting, she devoted herself to tapestr y in wich she's been realizing her creation for more thean 10 years. Form figurative symbolic tendency with elements of lyrics, realized in elastic technic of tapestry, the last years she has been transiting herself to apstract — asociative style with much more liberaty in the embroider ness.

Usually leaving the traditional weaving normes Spirovska is trying to give to her tapestries modern »colority« that bring her closer to the new Yugoslavian and world tapestry, directed through a tapestry — sculpture — object.

Concepted like this, the tapestry becomes a párt of the inside architecture, gets new dimensions like an object wich enriches and gets in a heartiness in the life ambient of the human. Using perforations, tresses that fall free, she acheves the third dimension, she separàtes the thapestry off the wall and place it in the room. Inspiratively all Spirovska's works are deply connected with the Macedonian folklor the embroidery, the decorative elements of the folk costumes aplied metal ornamentics, and the most with rich colority, with what they get national sound, from wich we feel the breath of our clime.

БИОГРАФИЈА

МИРА СПИРОВСКА

Родена во Битола 1939. Завршила Педагошка академија во Скопје 1973 член е на ДЛУМ и ДЛУПУМ. Студиски патувања во Италија, Франција, Германија, Швајцарија, Шведска и др.

Адреса: Партизанска 127 1/10, 91 000 Скопје

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

1965 — Битола, Уметничка галерија »Моша Пијаде«
1966 — Битола, Уметничка галерија »Моша Пијаде«
1968 — Охрид, Прилеп и Битола, Уметничка галерија »Моша Пијаде«
1969 — Скопје, Центар за култура и информации
1970— Белград, Музеј за применета уметност

ГРУПНИ ИЗЛОЖБИ

Од 1957 учествува на сите изложби со битолските уметници, од 1966 на сите изложби на ДЛУПУМ, а од 1970 на сите изложби на ДЛУМ, како и на изложбите:

1969 — Скопје, Жени уметници од СР Македонија
1971 — Риека, Опатија, Лондон — Изложба на група уметници од УЛУХ и УЛУС
1972 — Скопје, Современи македонски уметници — млада генерација II — Скопје, Нашето историско минато во делата на македонските ликовни уметници
1973 — Скопје, 25 години на СЛУЈ
1974 — Нови Сад, 12 современи македонски уметници
1976 — Boräs, Falköping (Шведска), Живот на жена од целиот свет

НАГРАДИ

Награда за таписерија на изложбата »Нашето историско минато во делата на македонските ликовни уметници« — Скопје 1972.

Делата и се наоѓаат во повеќе јавни објекти во републиката, во општествени и работни организации, како и надвор од Југославија: Белгија, ДР Германија, Америка и Шведска.

BIOGRAFI

MIRA SPIROVSKA

Born 1939 in Bitola. Finished the pedagogical academy in Skopje, Member of DLUM and DLUPUM (the Society of Macedonian artists). Study voyages to Italy, France, Germany, Switzerland and Sweeden.

Address: Partizanska 127 1/10, 91000 Skopje, Yugoslavia

ONE — MAN SHOWS

1965 — Bitola, Art Gallery »Moša Pijade«
1966 — Bitola, Art Gallery »Moša Pijade«
1968 — Ohrid, Prilep and Bitola, Art Gallery »Moša Pijade«
1969 — Skopje, Center for Culture and Information
1970 — Belgrade, Museum of Applied Arts

GROUPSHOWS

Participated in the exibitions with the artist from Bitola and from 1966 in all exhibitions of DLUM and DLUPUM

1969 — Skopje, Exhibition of women artists from Macedonia
1971 — Rijeka, Opatija and London, Exhibition with the group of artists from Serbia and Croatia
1972 — Skopje, Contemporary Macedonian artists — young generation II — Skopje, Our historical past in the works of the Macedonian artists
1973 — Skopje, 25 years of SLUJ (the Society of Yugoslav artists)
1974 — Novi Sad, 12 contemporary Macedonian artists
1976 — Boräs, Linköpines, and hisharna Falköping, (Sweeden), Woman's life from all over the world

PRIZES

Prize for tapestryat the exhibition »Our historical past in the works of Macedonian artists« — Skopje 1972

The tapestries are in a lot of public objects in municipal and other organisations in Macedonia in and out of Yugoslavia: Beglium, Ist Germany, U.S.A. Sweden.

БИБЛИОГРАФИЈА

1965

Д. Д.
Прва самостојна изложба на Мира Спировска
Нова Македонија, Скопје, 13.III 1965

ПАНДЕ ПЕТРОВ
Би сакала изложбата да биде традиционална. Интервју
Битолски весник, Битола, 3.III 1965

1968

В. Т.
Во организација на културно просветната заедница. . .
Мира Спировска
Вечер, Скопје, 3.IX 1968

ПАНДЕ ПЕТРОВ
Таписерии полни со животна вистина
Битолски весник, Битола, 16.X 1968

1969

Скопје: изложба на таписерии на Мира Спировска
Нова Македонија, Скопје, 9.IV 1969

ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ
Свет исткаен од конци
Трудбеник, Скопје, 19.IV 1969

Г(ЛИГОР) ЧЕМЕРСКИ
Обнова на таписеријата. Изложба на Мира Спировска
Журнал, Скопје, 25.IV 1969

МАРКО АРСОВСКИ
Млад борец, Скопје, 28.IV 1969
Фолклорот неисцрпна ризница. Изложба на Мира Спировска

Д. МАЧЕСКА
Успехот ме охрабрува. Интервју
Просветена жена, Скопје, јули, 1969

БОРИС ПЕТКОВСКИ
Камерна изложба на жени уметници

Нова Македонија, Скопје, 20.XII 1969
СОЊА АБАЏИЕВА ДИМИТРОВА

Скопски ликовен мозаик
Стремеж, Скопје, бр. 10, декември, 1969

BIBLIOGRAPHY

1965 **D. D.**
The first indedendent exibition by Mira Spirovska — »Nova Macedonija« Skopje 13. II. 1965

PANDE PETROV
I should like the ehibition to be traditional Intervow »Bitolski vesnik« Bitola 3. III 1965

1968 **V. T.**

In organisation by cultural education comuna . . . Mira Spirovska »Večer« Skopje 3. IX 1968

PANDE PETROV
Tapestries filled up with life truth »Bitolski vesnik« Bitola 16. X 1968

1969 Skopje: Exibition of tapestries by M. Spirovska »Nova Macedonija« Skopje 9. IV 1969

PASKAL GILEVSKI
World interwoven in thrend »Trudbenik« Skopje 19. IV 1969

GLIGOR ČEMERSKI
Renewal oftapestry. Mira Spirovska exibition »Žurnal« Skopje 25. IV 1969

MARKO ARSOVSKI
Folclor unexhaustive treasure Exhibition of Mira Spirovska »Mlad Borec« Skopje 28. IV 1969

D. MAČEVSKA
The Success brave me Interview »Prosvetna žena« Skopje july 1969

BORIS PETKOVSKI
The exibition of women artists »Nova Macedonija« Skopje 20. XII 1969

SONJA ABADŽIEVA DIMITROVA
Skopje ART Mosaic »Stremež« Skopje br. 10 decembar 1969

1970

»Мугри« таписерија на Мира Спировска
Нова Македонија, Скопје, 18.VIII 1970

В. К.
Изложба на тапизерии на Мира Спировска во Белград
Нова Македонија, Скопје, 21.VIII 1970

Изложба таписерија Мире Спировске
Политика, Белград, 25.VIII 1970

П(АВЛЕ) В(АСИЌ)
Македонска сликарка Мира Спировска
Политика, Белград, 5.IX 1970

О(ЛГА) СПИРКОСКА
Отворање на сопствената врата

Нова Македонија, Скопје, 20.IX 1970
Предговор за каталог од изложбата

»Collection of Yugoslav Art«
Crosvener House, London, 1970

ЉУБИЦА ДАМЈАНОВСКА
Предговор за каталог од самостојната изложба
Музеј за применета уметност, Белград, 1970

1972

ОЛГА СПИРКОСКА
Уметникот распнат на разбој
Нова Македонија, Скопје, 12.III 1972

П. Т.
Уметничка галерија — значајни ликовни изложби
Нова Македонија, Скопје, 14.III 1972

СОЊА АБАЏИЕВА ДИМИТРОВА
Предговор за каталог од изложбата »Современи македонски уметници — млада генерација II«

СОЊА АБАЏИЕВА ДИМИТРОВА
Млада генерација
Нова Македонија, Скопје, 14.V 1972

1973

С. Г.
Меѓу тапистериите и семејството. Интервју
Нова Македонија, Скопје, 10.II 1973

ЉУБИЦА ДАМЈАНОВСКА
Современа македонска тапистерија
Ликовна уметност, бр. 1, Скопје, 1973

1974

ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ
Раскошна гранка од стилови
Нова Македонија, Скопје, 31.I 1974

СОЊА АБАЏИЕВА ДИМИТРОВА
Предговор за каталог од изложбата

»12 савремених македонских уметника«
Галерија »Радивој Ќирпанов«, Нови Сад, 1974

1970 »MUGRI« tapestry of M. Spirovska »Nova Macedonija« Skopje 18. VIII 1970

V. K.
Exibition of tapestries by M. Spirovska in Belgrade »Nova Macedonija« Skopje 21. VIII 1970

Exibition of tapestries by M. Spirovska »Politica« Belgrade 25. VIII 1970

PAVLE VASIĆ
Macedonian painter M. Spirovska »Politica« Belgrade 5. IX 1970

OLGA SPIROVSKA
Opening the door of the own »Nova Macedonija« Skopje 20. IX 1970

Introduction for the catalogue of the exibition »Collection of Jugoslav art« Grosvener House. London 1970

LJUBICA DAMJANOVSKA
Introduction for the catalogue from the independent exibition »Museum of art« Belgrade 1970

1972 OLGA SPIROVSKA

The artist spreaded on a loom »Nova Macedonija« Skopje 12. III 1972

P. T.
Art galery — important art exibitions »Nova Macedonija« Skopje 14. III 1972

SONJA ABADŽIEVA DIMITROVA
Introduction for the catalogue of the exibition »Modern macedonian artists — young generation II« »Museum of modern art« Skopje 1972

SONJA ABADŽIEVA DIMITROVA
Young generation »Nova Macedonija« Skopje 14. V 1972

1973 S. G.

Among the tapestries and the family interview »Nova Macedonija« Skopje 10. II 1973

LJUBICA DAMJANOVSKA
Modern macedonian tapestry »Likovna umetnost No. 1. Skopje 1973

1974 PASKAL GILEVSKI

Lixurius branch of stilles »Nova Macedonija« Skopje 31. I. 1974

SONJA ABADŽIEVA DIMITROVA
Introduction for the catalogue of the exibition »12 modern macedonian artists» galery »Radivoj Ćirpanov« Novi Sad 1974

Т(АШКО) Ш(ИРИЛОВ)

»12 македонски ликовни уметници« во Нови Сад
Вечер, Скопје, 6.VI 1974

Дванаесет македонски уметници излагаат во Нови Сад
Нова Македонија, 9.VI 1974

М. АРСИЋ

Фрагмент ликовних збивања. Изложба македонске уметности у Новом Саду
Дневник, Нови Сад, 18.VI 1974

ВЛАДИМИР ДЕЛИЧКОВСКИ

Спектар на ликовни насочености
Нова Македонија, Скопје, 8.XII 1974

ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ

Македонски ликовни варијанти
Вечер, Скопје, 14.XII 1974

НАУМЕ РАДИЧЕВСКИ

Изложба »30 години ДЛУМ«
Студентски збор, Скопје, 17.XII 1974

1975

Гостопримство. Интервју
Нова Македонија (Починка), Скопје, 25.III 1975

Таписерија »Македонија« подарок за претседателот
Нова Македонија (Починка), Скопје, 2.IV 1975

Поклони председнику Титу и Јованки Броз
Дневник, Нови Сад, 2.IV 1975

Поклон председнику Титу
Борба, Београд, 2.IV 1975

М(ИЛЕ) М(НАНЕВСКИ)

Смотра на едногодишните ликовни остварувања
Нова Македонија, Скопје, 27.XI 1975

1976

на темељима потврђених вредности
Борба, Београд, 5.III 1976

AV ELIZABETH MAGNUSSON

Tre Jugoslaviska kvinnor viser sin konst i boras
VD Lördagen Boras (Švedska), 31. VII 1976

LASEN JONSON

Linköpings folkpark harnu flera besök frän öststater
Folkbladet östgöten, 5. VIII 1976

SISTA SIDAN

Kvinnokonst i borasparken
Västgöta Demokraten, 31. VII 1976
Hishvarna (Folkbladet): Jugoslaviska konstärer maler och ställer ut i huskvarna
Smalands Folkblad, 7. VIII 1976

TASKO ŠIRILOV

»12 macedonian artists« in Novi Sad »Nova Macedonija« Skopje 6. VI 1974

»12 macedonian artists exibition in Novi Sad« »Nova Macedonija« Skopje 9. VI 1974

M. ARSIĆ

A fragment of an artist happenings. An exibition of macedonian art in Novi Sad »Dnevnik« Novi Sad 18. VI 1974

VLADIMIR DELIČKOVSKI

A spectar of art tendencies »Nova Macedonija« Skopje 8. XII 1974

PASKAL GILEVSKI

Macedonian art variant »Večer« Skopje 14. XII 1974

NAUME RADIČEVSKI

Exibition »30 years DLUM« »Studentski zbor« Skopje 17. XII 1974

1975 Hospitality Interview »Nova Macedonija« (Počinka) Skopje 25. III 1975

The tapestry »Macedonian girl« a gift to the president »Nova Macedonija« (Počinka) Skopje 2. IV 1975

The gifts to the president Tito and Jovanka Broz »Dnevnik« Novi Sad 2. IV 1975

A gift to the president Tito »Borba« Belgrade 2. IV 1975

MILE MANEVSKI

A survey of the one year realisations »Nova Makedonija« Skopje 27. XI 1975

1976 On the bases of confirmed diligences »Borba« Belgrade 5. III 7976

AV ELIZABETH MAFNUSSON

Tre Jugoslaviska kvinor visar sin konst i boras »VD Lördagen Boras« Sweden 31. VII 1976

SISTA SIDAN

Kvinnokonat i borsparken »Västogöta Demokraten« 31. VII 1976

LASEN JONSON

Linköpings folkpark harnu flera besök frön öst stater
»Folkvaldet östgöten« 5. VIII 1976

Hishvarna (Folkbladet): Jugoslavöiska konstanärer maler och staller uti huskvarna
»Smalands Folkblade« 7. VIII 1976

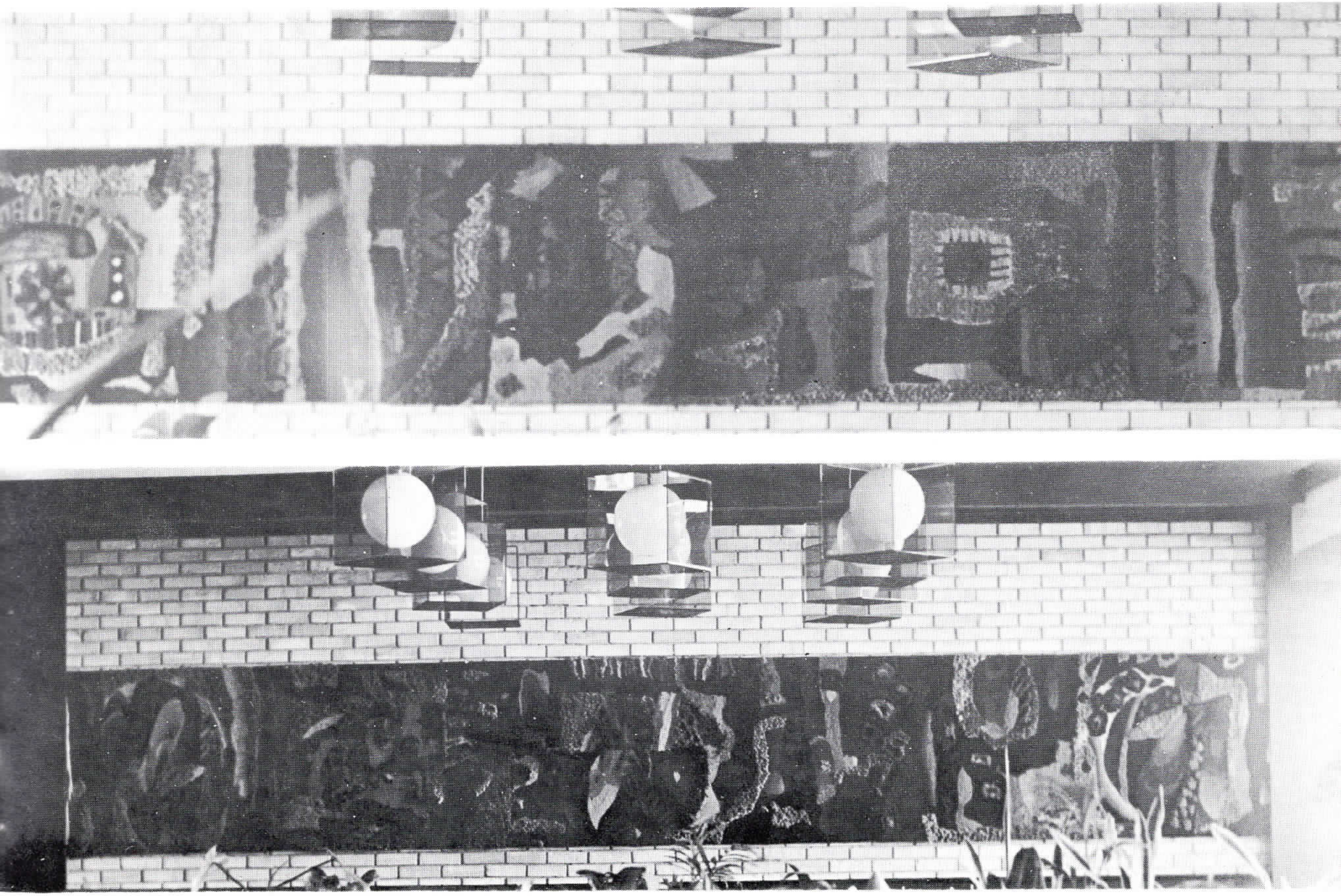

Фриз II — композиција
750×110 см 1972
хотел „Континентал“ Скопје

Frize II — composition
hotel »Continental«

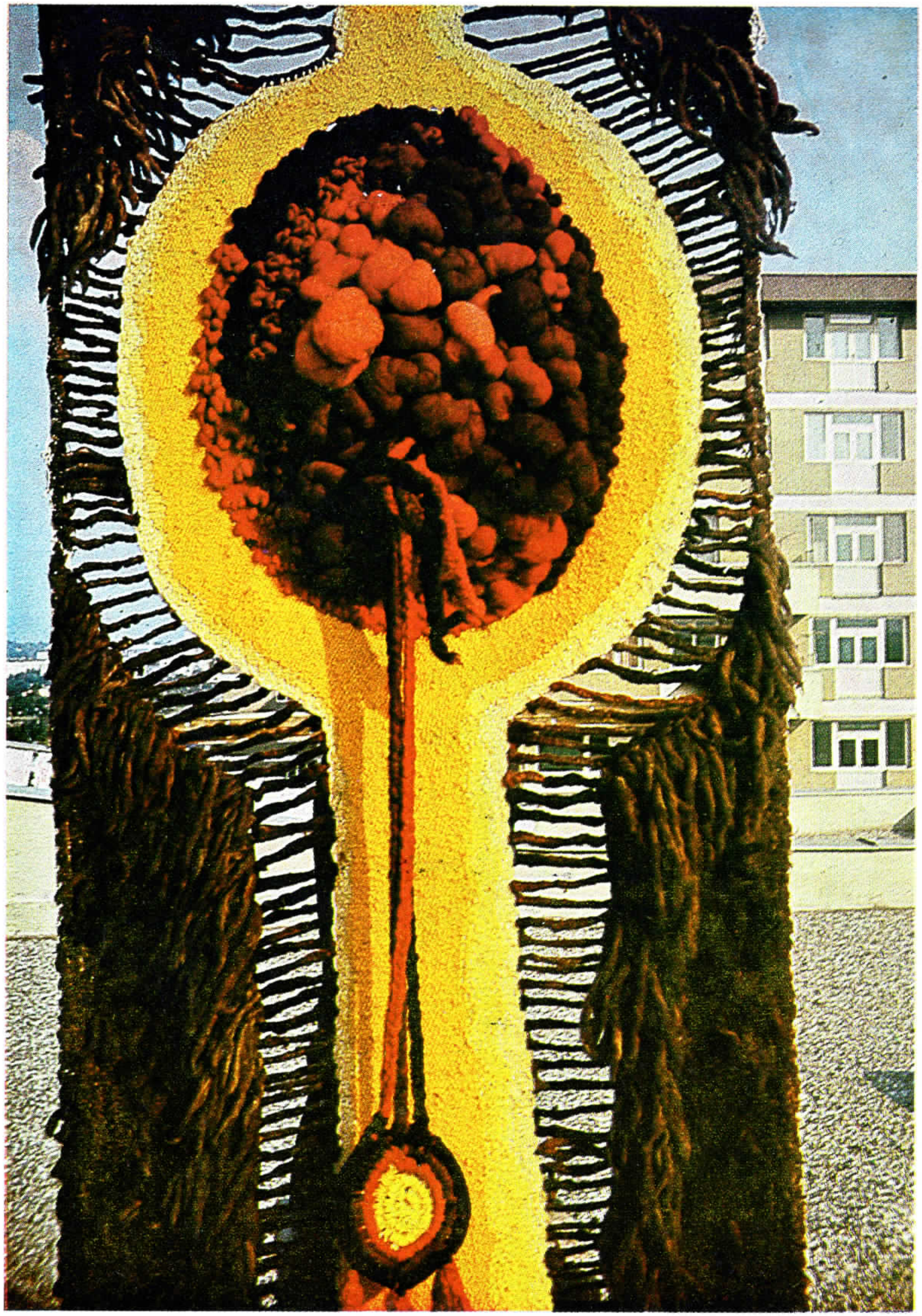

Филигран II 240×110 1974
Filigrees II

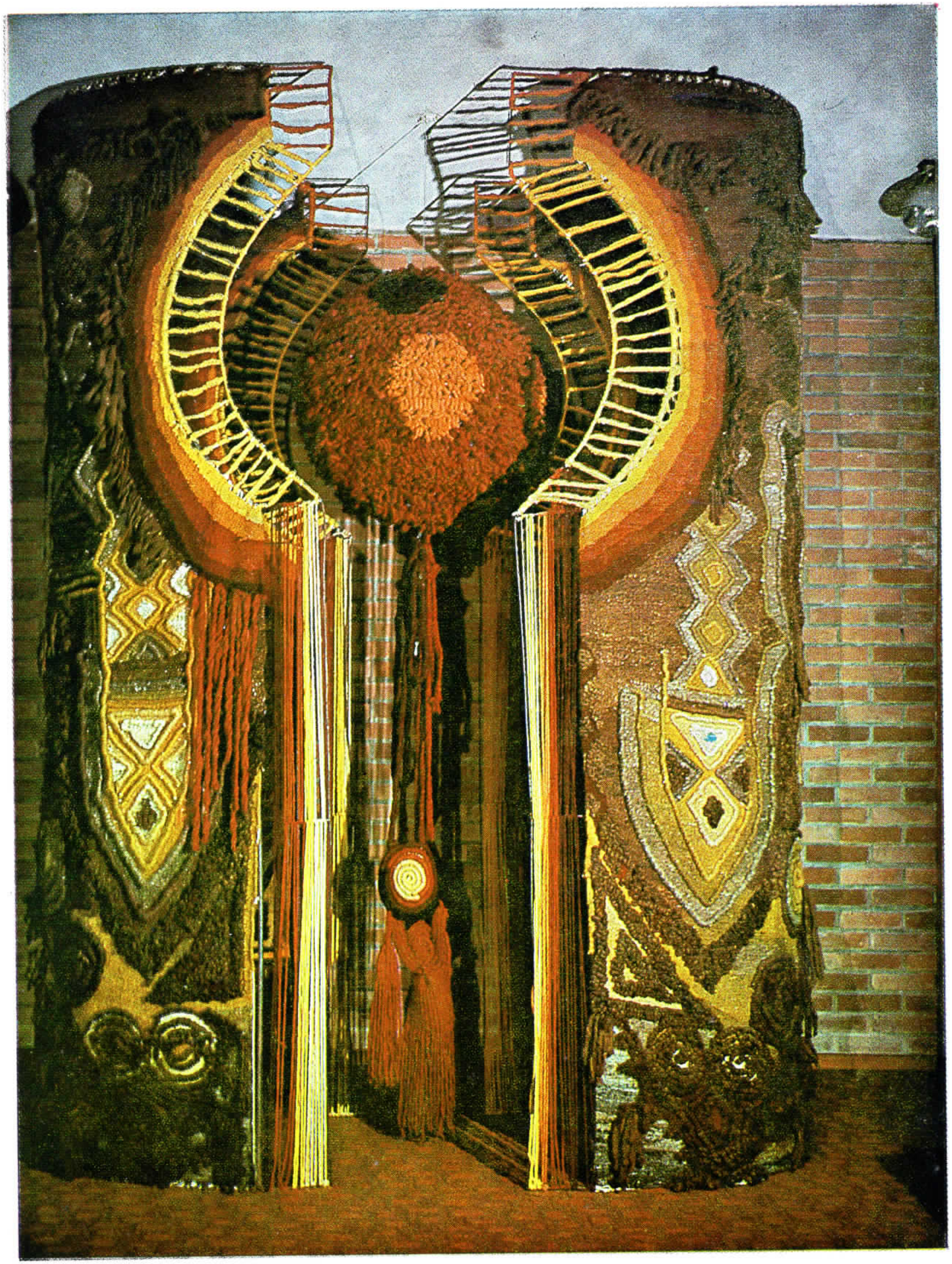

Триптихон II
1 ел. 350×100×50 см 1974
2 ел. 350×100×50 см
3 ел. 500 м²
Tryptih II
Grand hotel »Metropol« Ohrid

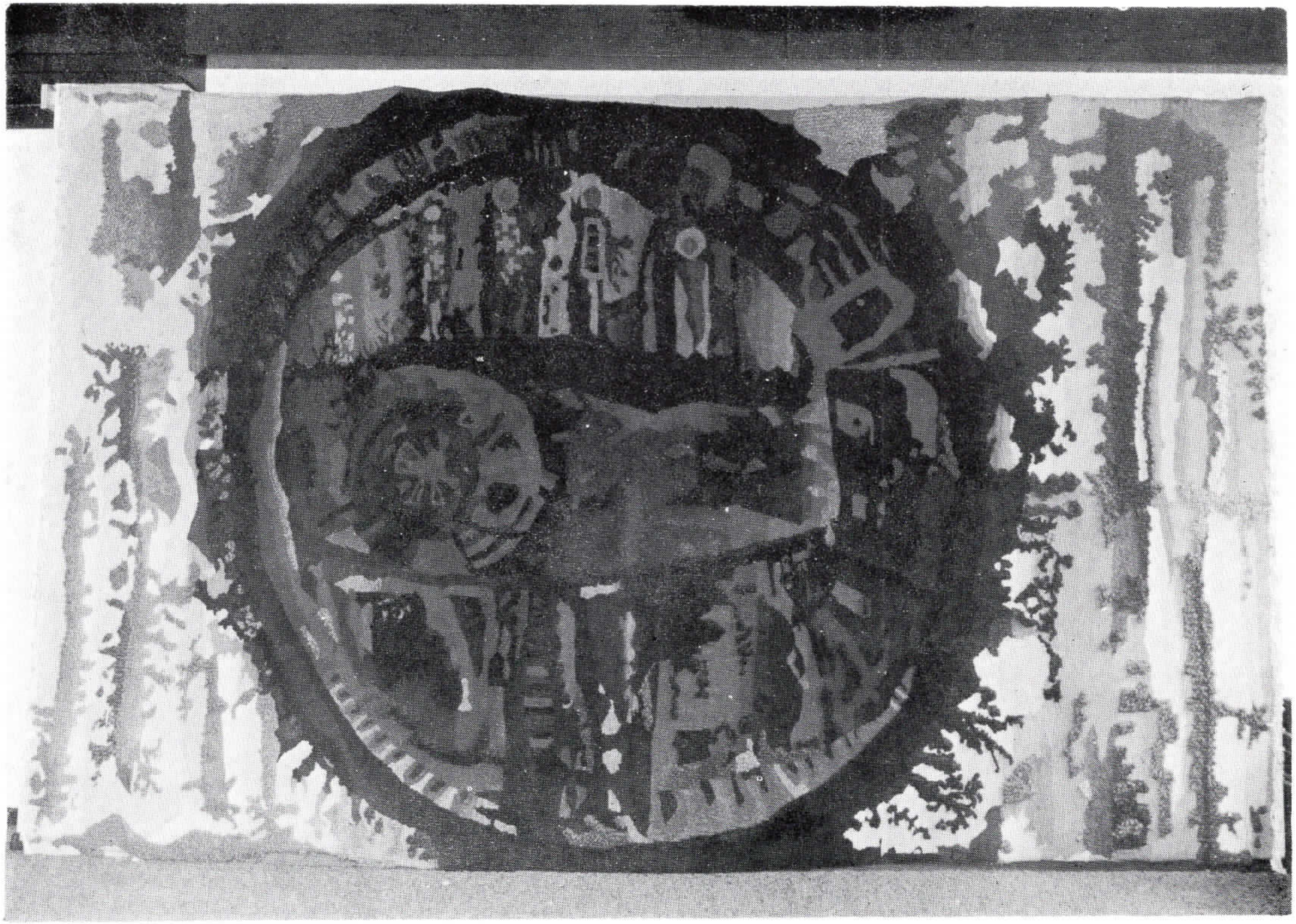

Фреска 390×240 1972
Олимписко село Скопје

Fresco
Olimpic village Skopje

Долап I 174×122 1973
Француски културен центар
Скопје

Dolap I
French cultural center

Филигран III 408×144 1974
Гранд хотел „Метропол“ Охрид

Filigrees III
Grand hotel »Metropol« Ohrid

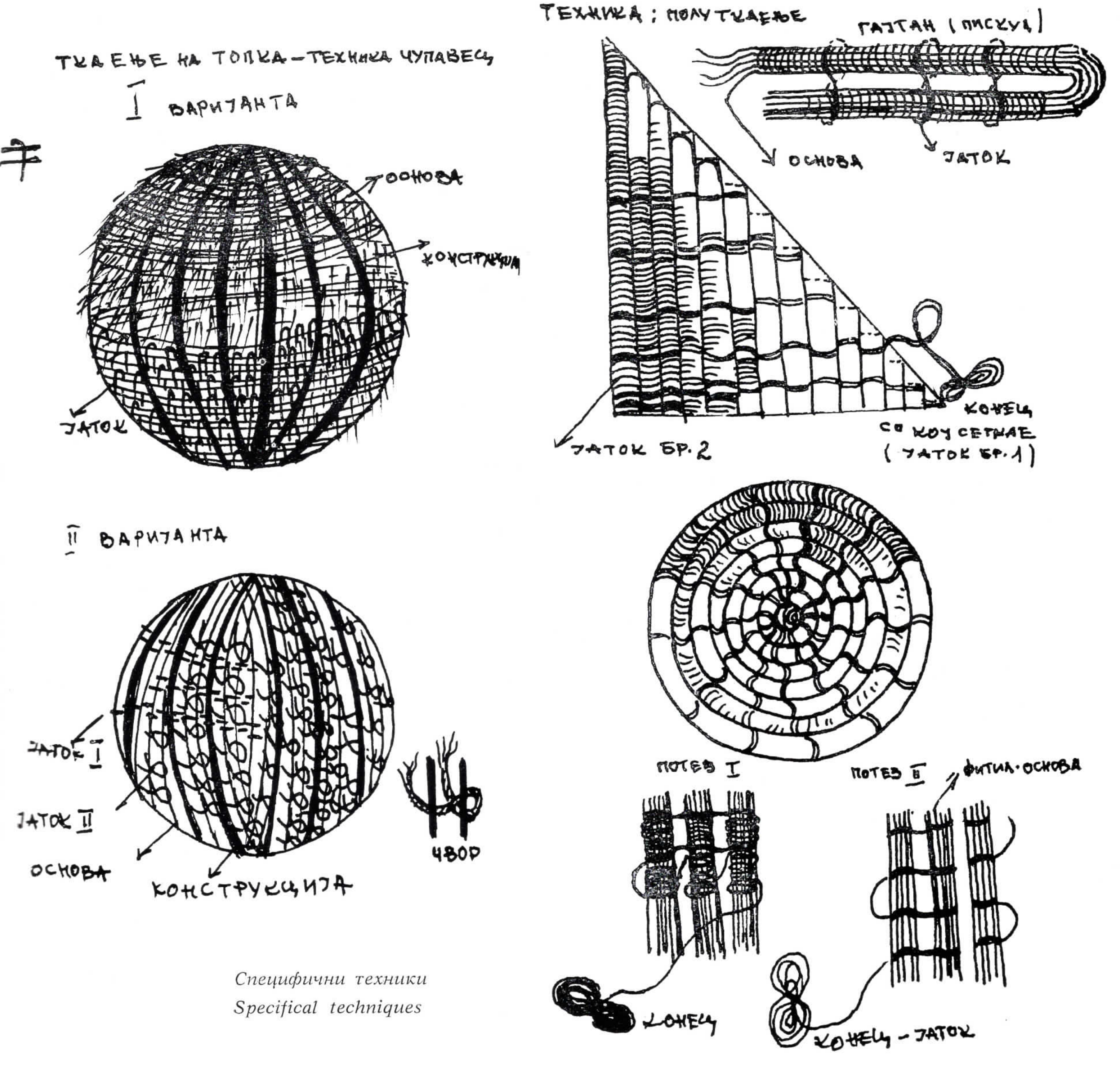

Специфични техники
Specifical techniques

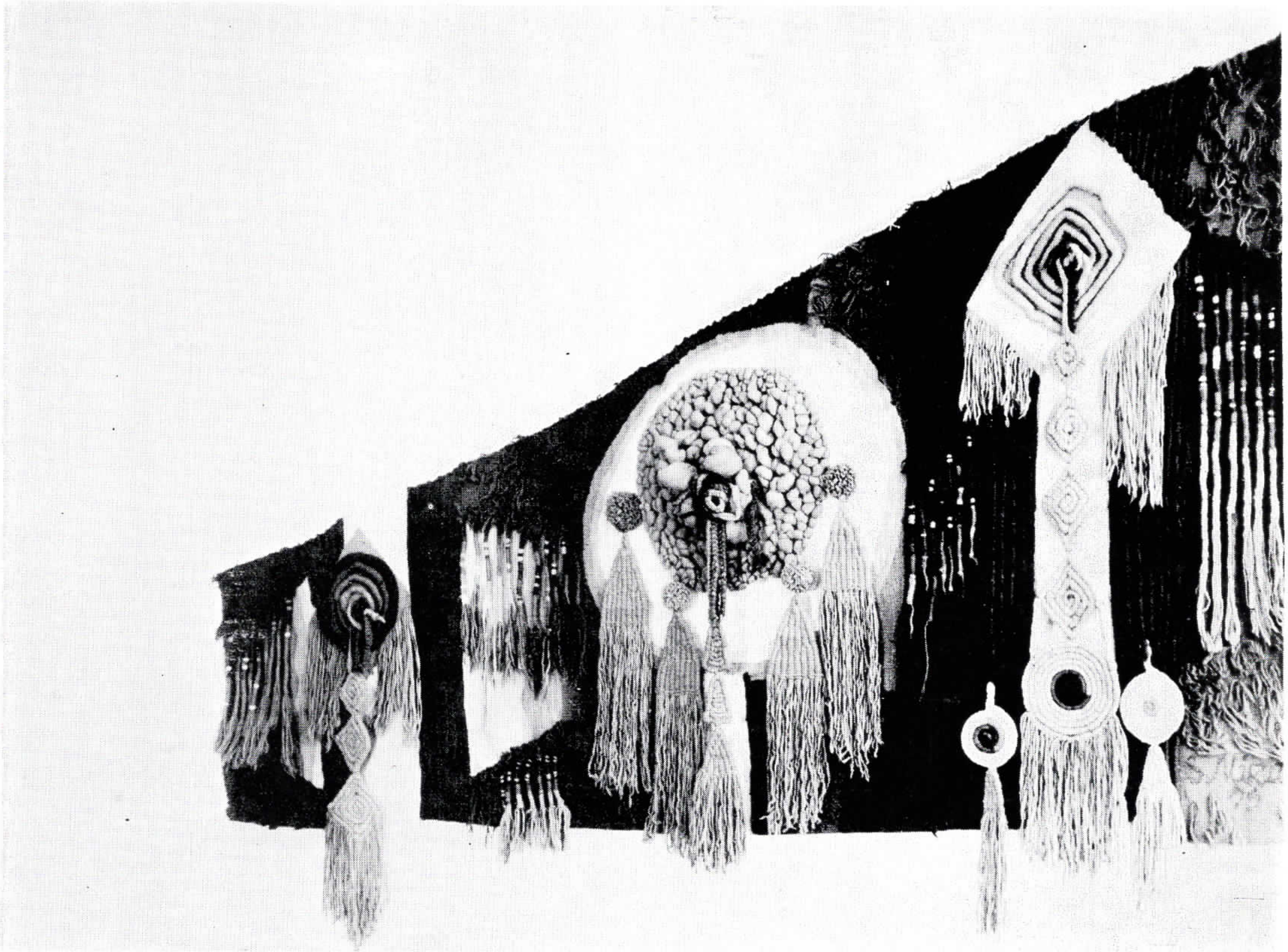

Филиграни 400×200 1976
„Старо здање“ Нови Сад

Filigree
»Old fortress« Novi Sad

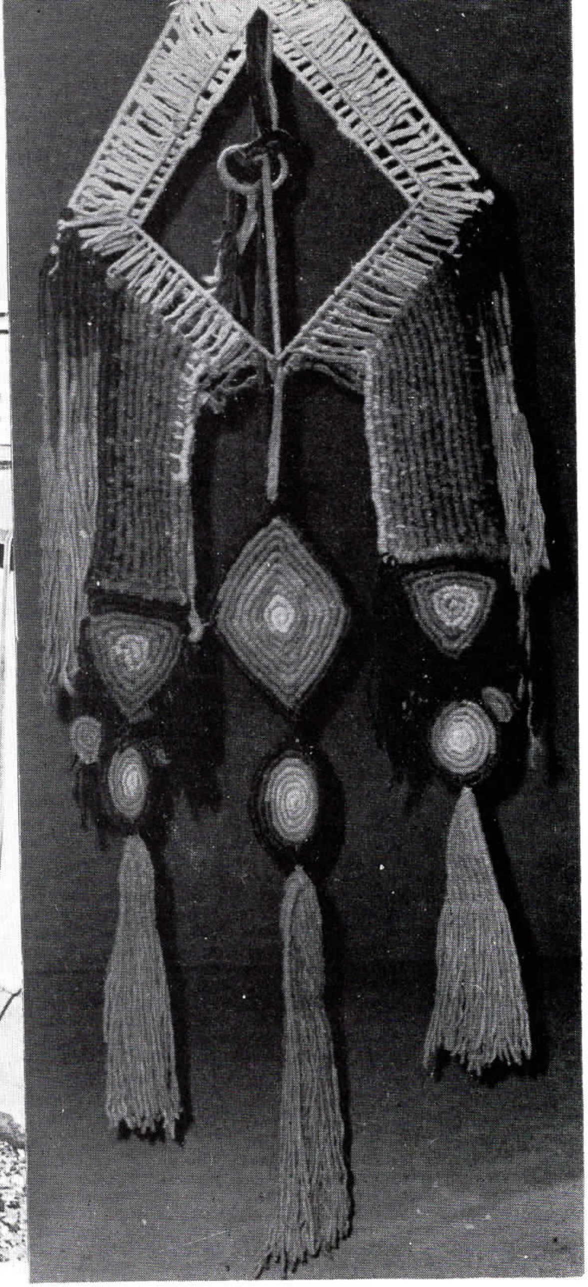

Диптих I
Dyptih I
1 ел. 250×110 см 1976
2 ел. 250×110 см

Диптих II 260×160×50 см 1976
Dyptih II

ИЗВАДОЦИ ОД КРИТИКИ

Павле Васиќ:

— »Политика« 5.09 1970 година.

Македонска сликарка и проектант таписерија М. Спировска приказује се први пут своим радовима у Београду. Она је савладала техничке проблеме и са знатном сигурношћу она поставља своју композиције. . . »Међутим Спировска се држи једне топле скале природниј боја која њеној таписерији даје неку посебну звучност, особито када је овај израз поткрепљен и валерским дифемиком и показује да је Спировска присутпила у овом послу са ренцијацијама. То прожима у њену композицију извесном динанесумљивим ликовним осечањем.

Борис Петковски:

»Камерна изложба на жени уметници« — Нова Македонија 20.12 1969 година.

Изразувањето во таписериите на Спировска тргнува од една слободна интерпретација на природата. Обоени со елеметни на симболизмот и надреализмот, Спировска ја превзема основната матрица на вакви настојувања, претворајќи ја својата тапиcерија во тивна симболична, фигуративно-конфигуративна постапка, се соопштуваат доживувањата на уметникот за светот на природата и за животот.

Глигор Чемерски:

»Обнова на таписерија« — Журнал 25.04 1969 год.
Мира Спировска се придружува на ретките обновувачи на таписеријата кај нас. Оваа уметност, најдлабоко сврзана со народната традиција, со уметноста на народните ткаачи, во овој миг не само што ја доживува својата обнова, туку и својата трансформација. Спировска инстиктивно почувствувала дека највисоките вредности на таписеријата се нејзините декоративно својство, стилизацијата, осетливата врска меѓу ткаењето и богатството на ликовнтие вредности. Во нив Спировска ја вплеле целата својата осетливост, чувството за боја, лиризмот на една природа обдарена со посебност во општите нешта да ја вткае својата ненаметлива личност. Вредностите на нејзините таписерии се, пред се, во некаква музикалност, во музичката сугестија што ја остварувaат низ бојата.

Паскал Гилевски:

»Свет исткаен од конци« Трудбеник 19.04 1969 год.
Учествувала на повеќе изложби на Друштвото, Привлекувајќи го вниманието на познавачите и на публиката со солидарноста и со дискретноста на своите тапиcерии. Оваа изложба од повеќе аспекти го привлекува вниманието. Но, пред се, чинам заради техничката издржливост, и заради способноста да се постигне во оваа толку деликатна уметничка дисциплина еден речиис наполно СЛИКАРСКИ свет, свет на прелевање и нијанси. . . . Спировска внесува во композицијата и контрасти, но тие немаат никогаш цел да создадат немир и нерет, туку напротив, основната задача им е да предизвикаат општа атмосфера. Сообразно со една друга тема, која слободно можеше да ја наречеме НАЦИОНАЛНА (»Македонска«) »Македонија«, »Рапсодија«), во прилична мера се изменува и колоритната основа: таа се повеќе се збогатува со топли нијанси и хармонија така што, најпосле топлата гама станува доминантна на целата композиција. . .

PARTS OF KRITICS

P(avle) V(asić)

The macedonien painter and tapiseriest Mira Spirovska shows her own works in Belgrade for the first time. She has already solved the tehnical problems and with a great security the places her compositions . . . »But M. Spirovska holds herself in a warmscale of natural colours, wich gives to her tapistry such a particular sound, especialy when this a pression rests on valerious diferents. that penetrates in her composition with such a dinamica and shows that Spirovska has come up to her work with doubtless art sensibilitö.

Boris Petkovski

The style in Miras tapestries stats from a liberated interpretation of nature. Coloured with elements of symbolism and unrealism Spirovska takes the basic matrica of such tendencies transforming her tapestry in kombined compositions: through them with a sociative symbolic, figurative — unfigurative procedure are reported affairs of the artist for the world, nature and life.

Gligor Čemerski:

Mira Spirovska is joining to the arare renewers of tapeströ with us, art deply conected with the national tradition with the art of public weavers, in this moment isnot just undergoed its renewal, but it's transformation Spirovska has instinctively feeled that the highest worth of tapestry are it's decorative quality, stilization, sensitive conection betheen weaving and wealth of an art values. In them Spirovska has intewovened all her senoltivty instinct for colour, lirism of such a naure giffed with speciality in order to weave her undfficious person.
Values of her tapestries are in such a musicality in musical suges-

Paskal Gilevski:

She has taken part in a lot of exibitions of the DLUM. She was payed attention by the experts and the audience, with the solldarity and discretion of her tapestries.
Acording to many aspects this exibition was payed atention. But, I think because of the technical endurance, and because of the capalicate discipline. Spirovska enter contrasts in the composition, but bility to be reached one allmost artisttic world in this such a dethey never have an aim to create disquietude, but, basic taks is to presuposse atmosphere, together with an other theme, that we can name National (Macedonian) »Macedonia« »Raphosody« is changed the colorit base: she gets ilch with arm quality and hamony, so at last the wam gama becomes dominant in all the composition.

Панде Петров:

Таписерии полни со животна вистина — »Битолски весник« 16.10 1968 година.

Третата самостојна изложба на битолската сликарка Мира Спировска на која се изложени тринаесет таписерии предизвика пријатно одушевување најнапред со целосниот интензитет од видот на ликовната издржанот нивната декоративна мономенталност, богатиот колорит со долга редица од рафинирани нијанси пигменти рани пред се со окерот на нашето жешко поднебје и динамичната композиција во која составените елементи со својата трепетлива разиграност ја чини немирна целата површина на експонатот... Таписериите се работни најанализаторски со голема вештина...

Паскал Гилевски:

По повод изложбата на ДЛУМ

Таписеријата овој пат ја застапуваат... и Мира Спировска. Тие излагаат само по две таписерии, но поради нивните високи уметнички и технички квалитети, имаме впечаток како да сме на едно комплетно претставување на нашата таписерија, а Спировска мошне смело во концепцијата и изведбата. Нејзините »филиграни« се највисок досег на македонската уметничка таписерија.

Мирјана Живковић:

»Чун на обали језера« — ПОЛИТИКА 15.03 1976 год.
Желећи да следи ову своју мисао Викторија Зарчева је користила дрво, вуну природних боја, а како декоративни део три изузетно маштовите и ликовне целовито остварене таписерије Мире Спировске, ликовне умтнице из Скопља, »ЦЕНТРАЛНА« таписерија Мире Спировске у предворју хотела, инспирисан је, такође, народним ношњама.

Јосип Шкунца:

»Вјесник« 25.05 1976 год.

Али подручје које понајвише изразује традицију, баштину и самосвојност македонског уметничкога бича недвојбено је таписерија Мира Спировска.

Pande Petrov

The thirrd independent exibition of Mira Spirovska, in wich are exibited 13 tapestries chalenged at first with the full intensity of the tupe of an art endurance, their dekorative monumentality, rich colority with a long row of refined pigments, wounds with the oker of our warm clime and dinamik composition in wich are combined elements with their trembling excitement makes unpeace the outward apperrance of the exponat. The tapestries are made with great mastery.

Paskal Gilevski

The tapestry this time is represented by ... and Mira Spirovska. They exibit each two tapesiies, but according to their high artistic and technic qualites, we have an impression like we are on a komplet performance of our tapestry, and Spirovska shows herself bravely in the conception and embroiderness, her »Filigrees« are the highest rich of the macedonian art tapestry.

Mirjana Živković:

Wanting to follow her consetion Viktoria Zrč used wood wool with natur — colours as a dekorative part of three exeptional fantastic and artistic realized tapestries uy Mira Spirovska (an artist from Skopje) »Central« the tapestry by M. Spirovska in the hotel yard is inpired by the country costume.

Josip Škunca:

But the area that mostly expresses the tradition, heritage and independengy of the Macedonian artistic whip, nodoubtly is Mira Spirovska's tapestry.

издавач: уметничка галерија, Скопје

одговорен уредник: Родна Менкова

предговор: Љубица Дамјанова
текст и библиографија: Слободанка Баришиќ

печатница: ООЗТ »Нова Македонија«, Скопје

Технично уредување:
Ѓорѓиев Михаил

СПИРОВСКА МИРА
SPIROVSKA MIRA

Уметничка галерија
Даут пашин амам
Скопје

ART GALERY
»Daut Pašin Amam«
Skopje